

un món
a les teves mans

PROMOVEM IGUALTAT: UNITAT DIDÀCTICA

INTRODUCCIÓ

La present unitat didàctica forma part del **projecte “Dies D”**, que s'emmarca dins de la proposta pedagògica d'Entrecultures per a educar en Ciutadania Global: **“Un Món a les teves Mans”**. A través d'aquesta proposta, volem contribuir a la tasca de formar persones capaces de transformar el seu entorn com a part d'una ciutadania global activa i compromesa amb els reptes globals del nostre temps i el compliment de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Els recursos educatius del projecte “Dies D” ens faciliten acostar-nos i aprendre sobre temàtiques relacionades amb els valors pròpis de la ciutadania global, promovent l'aprenentatge i el compromís actiu amb els nostres entorns educatius, comunitaris i ciutadans. En concret, aquesta unitat didàctica proposa treballar en la promoció de la igualtat de gènere, amb l'objectiu de desenvolupar coneixements, valors i competències socials i ciutadanes per participar com a promotores i promotors d'entorns igualitaris, lliures de discriminacions i violències, on les nenes i les dones puguin desenvolupar-se en llibertat. Per a això aprendrem que la igualtat està a les nostres mans.

La unitat didàctica està composta per tres propostes didàctiques adaptades a diferents franges d'edat, dissenyades per a treballar tant en l'àmbit formal com el no formal amb grups de nenes, nens i joves de les següents edats:

- Primera franja de edat: 5 a 8 anys.
- Segunda franja de edat: 9 a 12 anys.
- Tercera franja de edat: 12 a 16 anys.

Cada una de les propostes didàctiques inclou els següents apartats:

- Objectius educatius.
- Materials necessaris.
- Mirem la imatge.
- Desenvolupament de l'activitat, amb una proposta final en la qual el grup realitzi una acció concreta per a promoure els drets de la infància i l'adolescència en el seu entorn.

Les activitats incloses en aquesta unitat didàctica no estan lligades a una única data o esdeveniment, sinó que poden utilitzar-se en qualsevol context l'objectiu educatiu del qual sigui treballar amb grups **la promoció de la igualtat en els nostres entorns globals i locals**. De manera orientativa, suggerim la següent relació de Dies Internacionals, que per les temàtiques que tracten poden constituir una bona oportunitat educativa per a utilitzar aquesta proposta didàctica. Aquests dies internacionals apareixen assenyalats en el calendari escolar, que al costat dels cartells i aquesta selecció d'unitats didàctiques, formen part del projecte Dies D:

- Dia Internacional de la Nena (11 d'octubre)
- Dia Internacional d'Eliminació de la Violència contra les Dones (25 de novembre)
- Dia Internacional de la Tolerància Zero amb la Mutilació Genital Femenina (6 de febrer)
- Dia Internacional de la Dona i la Nena en la Ciència (11 de febrer)
- Dia dels Drets de les Dones (8 de març)
- Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència Sexual en els Conflictos (19 de juny)
- Dia Mundial contra el tràfic de persones (30 de juliol)

Aquestes unitats didàctiques estan alineades amb la promoció d'una ciutadania global compromesa amb la consecució de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Concretament, aquesta unitat didàctica es vincula amb **l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 5: Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar a totes les dones i les nenes**.

UNITAT DIDÀCTICA: 5 A 8 ANYS

OBJECTIUS:

1. Reflexionar sobre la importància de la igualtat entre nenes i nens en el món.
2. Identificar-nos com a ciutadanes i ciutadans globals que promouen igualtat.
3. Construir una convivència i una forma de participació que defensi la igualtat i inclusió de totes i tots.

MATERIALS:

- Pissarra o cartolina
- Projector amb ordinador i àudio per a vídeo
- Paper continu
- Llapis i pintures de colors

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem la sessió fent una pluja d'idees amb el grup sobre les següents preguntes:

- Per a vosaltres i vosaltres, **què significa la igualtat entre totes les persones?**
- Quines paraules, imatges o situacions us vénen?
- Penseu que les nenes i els nens tenen les mateixes oportunitats a tot el món? Per què?

Una vegada acabada la pluja d'idees, projectem el **vídeo d' *Estrelles i Planetes: Taller de Coeducació***¹ per a posar en context la temàtica que treballarem.

Una vegada finalitzat el vídeo llancem les següents preguntes:

- Quins missatges ens deixa aquest grup de nenes i nens per a construir igualtat?
- Quines desigualtats i estereotips esmenten sobre les nenes i els nens?
- Els reconeixeu? Coneixeu algun que no aparegui en el vídeo?
- Creieu que hi ha situacions de desigualtat entre nenes i nens a tot el món? Quines situacions coneixem?
- Quines propostes ens compten en el vídeo per a transformar aquestes realitats de desigualtat entre nenes i nens?

Per a continuar, ens asseiem en cercle i llegim la següent història, titulada **“El Diari de Safia”**:

“Benvolgut diari, sóc en Safia una altra vegada. Aquest any vaig entrar a una escola nova. Haig de dir que al principi tenia una mica de por, però se m'ha llevat perquè les meves companyes i companys són molt amables i l'escola té molts espais per a jugar a l'aire lliure. En la meua classe també està Gabriel, que és nou com jo.

---

¹ “Estrellas y Planetas: Taller de Coeducación” <https://www.youtube.com/watch?v=MsV4Q2HAeB0>

No obstant això, ahir va passar una cosa estranya: fa uns dies, el professor ens va demanar que totes i tots portéssim els nostres jocs favorits a l'escola per a conèixer-nos millor. Jo vaig portar la pilota de colors que em va regalar la meva àvia. És la millor pilota que he tingut, salta fins al cel i més enllà! La meva amiga Lina va portar una corda gegant en la qual podíem saltar tota la classe alhora, la meva amiga Jimena unes figures d'animals, i el meu amic Gabriel va portar una casa de joguina amb molts ninots i nines diferents, era molt original! Aquest dia en la classe hi havia molts jocs amb els quals gaudir: pilotes, contes, cordes, puzles, trens, i molts més.

Vam estar una bona estona jugant totes i tots, gaudint de tot el que hi havia, fins que, de sobte, un company anomenat Héctor va fer un comentari que no ens va agradar a ningú. Li va dir a Gabriel que les seves joguines no eren per a nens, que tenir una caseta amb ninots i nines era només per a les noies. Va haver-hi un gran silenci, i ningú va dir ni piulo.

Aquest dia a la tarda, Gabriel va estar sol en l'esbarjo. Vaig pensar a acostar-me, a dir-li alguna cosa, però no vaig poder. Encara em sento una mica estranya, potser hauria de fer alguna cosa, però no sé molt bé què... Espero que demà tot torni a estar bé i Gabriel no estigui trist.”

Una vegada finalitzada la lectura del conte, es llancen les següents preguntes:

- Per què creieu que Safia es sentia estranya?
- Com creieu que es va sentir Gabriel?
- Per què creieu que ocorren aquest tipus de situacions? Passen a tot el món, o només en alguns llocs?
- Heu viscut alguna situació semblant? Què va fer?
- Què li aconsellàrieu a Safia?

Després de recollir les seves idees, els comentarem que les nenes i els nens tenen el dret a jugar lliurement als jocs que decideixin. Totes les persones tenim els mateixos drets, i per tant hem de tenir les mateixes oportunitats a exercir-los i gaudir de les activitats i els espais per igual. Les diferències que ens imaginem entre tipus de jocs, joguines, activitats i formes de ser són sol imaginades, i ens limiten a provar coses noves sense por a ser jutjades o jutjats. De fet, **al voltant del món podem trobar esports i jocs que s'usen per igual entre nenes i nens, i d'aquesta manera gaudim de moltes coses més. Podem pensar en alguns?**

Després d'aquesta reflexió es demana al grup que imaginin el final de la història, i que el dibuixin en conjunt sobre un gran paper continu. El dibuix ha d'anar acompanyat d'una frase que ens cridi l'atenció a tractar a totes les nenes i nens per igual, a participar i jugar lliurement, i a cuidar-nos i respectar-nos. **D'aquesta manera estarem sent creadores i creadors d'igualtat.**

LA IGUALTAT ESTÀ A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per a acabar, crearem en conjunt un conte que pugui informar altres nenes, nens i persones adultes al voltant del món sobre el dret a jugar en igualtat. Haurà de ser un conte que es pugui entendre en diferents parts del món, per la qual cosa hem de pensar en jocs o contextos d'altres països i regions.

Pot començar la persona dinamitzadora o una voluntària escrivint el començament del conte amb una frase, com per exemple “*En un lloc del món molt especial, hi havia un grup d'amigues i amics que els encantava jugar i aprendre...*” La següent persona continuarà el conte amb una segona frase, i així seguidament. Si prefereixen, ho poden dibuixar. L'important és recordar que el missatge del conte ha de mostrar-nos que jugar i participar de manera igualitària entre nenes i nens és molt més divertit i interessant, i que nosaltres **podem fer-ho realitat promovent igualtat en els nostres entorns i en el món.** Com a suggeriment, aquest conte es pot escriure en net amb dibuixos del grup, per a després llegir-lo o compartir-lo amb altres grups de l'entorn educatiu i comunitari.

UNITAT DIDÀCTICA: 9 A 12 ANYS

OBJECTIUS:

1. Reflexionar sobre la importància de la igualtat entre nenes i nens en el món.
2. Identificar-nos com a ciutadanes i ciutadans globals que promouen igualtat.
3. Construir una convivència i una forma de participació que defensi la igualtat i inclusió de totes i tots.

MATERIALS:

- Pissarra i guixos de colors
- Paper continu
- Projector amb ordinador i àudio per a vídeo
- Fitxes del joc “Puzzle de la Igualtat” (veure Annex 1)
- Fitxa amb definicions dels conceptes (veure Annex 2)

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem la sessió fent una pluja d'idees amb el grup sobre les següents preguntes:

- Per a vosaltres i vosaltres, **què significa la igualtat entre totes les persones?**
- Quines paraules, imatges o situacions us vénen?
- Penseu que les nenes i els nens tenen les mateixes oportunitats a tot el món? Per què?

Les idees que es vagin aportant quedaran anotades en la pissarra o cartolina de manera que puguem llegir-les. Una vegada acabada la pluja d'idees, projectem el vídeo del testimoniatge de Divine² per a començar a posar en context al grup sobre la temàtica que treballarem.

Una vegada finalitzat el vídeo farem les següents preguntes, escrivint les respostes:

- Com us ha fet sentir el vídeo?
- Què us ha cridat més l'atenció?
- Creieu que aquesta situació la viuen més nenes en el món? Per què?
- Què fan els germans i germanes de Divine mentre ella va a escola? Per què?
- Què creieu que vol aconseguir Divine amb anar a escola?
- Quin missatge ens deixa la protagonista del vídeo?
- Se us ocorren altres exemples de desigualtats que viuen les nenes en relació als nens en el món?

Per a continuar, es demana a les i els participants que formin tres grups amb la mateixa quantitat aproximada de persones en cadascun. S'explica que jugarem al “**Puzzle de la Igualtat**”, un joc que

---

² “Testimonio de Divine | Mujeres que construyen futuro” <https://www.youtube.com/watch?v=OrW9OcQsjw8>

consisteix a descobrir i encertar definicions sobre unes paraules determinades. La idea és descobrir la major quantitat de paraules que puguem entre totes i tots!

A cada grup se li lliura 10 fitxes amb conceptes clau (**veure Annex 1**). D'altra banda, la persona dinamitzadora comptarà amb 10 fitxes amb les respectives definicions d'aquests conceptes. Una vegada es trobin formats els grups, es llegeix la definició d'un dels conceptes, i cada grup tindrà 1 minut per a parlar i intentar donar amb la fitxa corresponent. Una vegada acabat el temps, s'exclama "STOP", i una persona representant de cada grup haurà d'alçar la targeta que van triar de forma col·lectiva perquè totes i tots puguin veure-la.

El grup que encerti es portarà aquesta targeta com a punt. Així es continuarà la dinàmica fins que s'hagin acabat totes les fitxes. Els conceptes que hagin estat descoberts poden enganxar-se en algun lloc visible de l'espai.

En acabar el joc es compten els punts de cada grup i se sumen entre ells, emfatitzant que l'important és descobrir la major quantitat de conceptes entre totes i tots, com **un gran equip que promou igualtat**.

Seguidament es llancen les següents preguntes:

- Què va passar en el joc? Com us va sentir?
- Quines definicions us van cridar més l'atenció? Quins coneixíeu ja?
- Quins van resultar més difícils?
- Quins conceptes creieu que estan més relacionats amb la realitat de desigualtat que va comptar Divine? I amb la qual viuen les nenes i dones en els nostres entorns pròxims?

Després de recollir els comentaris i reflexions del grup, projectem el **vídeo d'Estrelles i Planetes: Taller de Coeducació**³, per a analitzar de quina forma la desigualtat de gènere es reproduceix en els nostres entorns quotidians, i com altres nenes i nens estan promovent igualtat.

Què podem fer nosaltres i nosaltres per a promoure igualtat en els nostres entorns més pròxims i en el món? Per a escoltar algunes idees més, **visualitzem el vídeo *Dones que canvien realitats***⁴.

També podem repartir còpies del següent article de dones **defensores de drets humans al voltant del món**⁵, perquè durant les següents setmanes investiguin sobre les seves històries:

- Coneixíeu a aquestes dones?
- Què podem aprendre del seu treball per a defensar la igualtat en els nostres entorns?

LA IGUALTAT ESTÀ A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per a finalitzar amb una acció en grup en la qual promoguem igualtat, ens mantenim en els mateixos grups. Cada grup elaborarà un decàleg amb les 10 propostes que elles i ells considerin necessàries per a **construir un món en el qual els espais i les relacions entre persones estiguin lliures de desigualtat i violència de gènere**, com per exemple a l'escola, en grups d'amigues i amics, en els esports, etc. Hauran de ser proposades que elles i ells puguin dur a terme en els seus entorns educatius i comunitaris.

³ "Estrellas y Planetas: Taller de Coeducación" <https://www.youtube.com/watch?v=MsV4Q2HAeB0>

⁴ "Mujeres que cambian realidades" https://www.youtube.com/watch?v=sKlFy_Hy7ac

⁵ "Mujeres defensoras de derechos humanos" https://www.redec.es/es/noticias/8m-de-mujeres-que-cambian-el-mundo-defensoras-de-derechos-humanos?fbclid=IwAR2JCWdgJ6MFiwWZGQEb8Sor7FqD86zy72PQT1AzcmoiooR3_UGGnx_toGk

Una vegada que cada grup tingui el seu decàleg elaborat, es posen en comú per a veure els punts que comparteixen, i es comença a crear un decàleg definitiu que agruparà 10 propostes en les quals els grups hagin coincidit i que considerin més importants. Per a fer-ho de manera visible, es pot dibuixar un gran cercle en un paper continu, que s'anirà emplenant amb cada proposta escrita en una parcel·la o "formatget" de color, podent inspirar-se en el cercle dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (**veure Annex 3**). D'aquesta forma el grup crearà un **mosaic acolorit que podran compartir amb el seu entorn educatiu o comunitari a manera de cartell que sensibilitza sobre la importància de promoure la igualtat en tots els nostres entorns locals i globals.**

UNITAT DIDÀCTICA: 12 A 16 ANYS

OBJECTIUS:

1. Reflexionar sobre la importància de la igualtat entre nenes i nens en el món.
2. Identificar-nos com a ciutadanes i ciutadans globals que promouen igualtat.
3. Construir una convivència i una forma de participació que defensi la igualtat i inclusió de totes i tots.

MATERIALS:

- Pissarra i guixos de colors
- Projector amb ordinador i àudio per a vídeo
- Paper continu
- Cinta de pintor
- Fitxes del joc “Puzlez de la Igualtat” (veure Annex 1)
- Fitxa amb definicions dels conceptes (veure Annex 2).

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem la sessió fent una pluja d'idees amb el grup sobre les següents preguntes:

- Per a vosaltres i vosaltres, **què significa la igualtat entre totes les persones?**
- Quines paraules, imatges o situacions us vénen?
- Penseu que les dones i els homes tenen les mateixes oportunitats a tot el món? Per què?

Les idees que es vagin aportant quedaran anotades en la pissarra o cartolina de manera que puguem llegir-les. Per a continuar, projectem el vídeo del **testimoniatge de Iklas**⁶ per a començar a posar en context al grup sobre la temàtica que treballarem.

Una vegada finalitzat el vídeo farem les següents preguntes, recollint les respostes en la pissarra o cartolina:

- Com us ha fet sentir el vídeo?
- Què us ha cridat més l'atenció?
- Quines desigualtats hem vist?
- Creieu que aquesta situació la viuen més nenes i dones en el món?
- Quines situacions de desigualtat viuen les nenes i dones en el nostre entorn també?

Per a continuar amb l'activitat, es demana a les i els participants que formin dos grups amb la mateixa quantitat aproximada de persones en cadascun. S'explica que jugarem al “**Puzzle de la Igualtat**”, el qual consisteix a connectar paraules específiques amb les seves respectives definicions. Per a això necessitem comptar amb un espai ampli.

---

⁶ “Testimonio de Iklas | La Luz de las Niñas” https://www.youtube.com/watch?v=ud2tMpn1_CE

A un dels grups se li lliurarà deu targetes amb conceptes clau (**veure Annex 1**) i a l'altre grup deu targetes amb les respectives definicions (**veure Annex 5**). Perquè les targetes amb definicions no tinguin el concepte inclòs, cal retallar-les per la línia contínua com està indicat en la fitxa.

Cada grup haurà de repartir-se les targetes entre si, de manera que cada persona tingui una targeta. Per a començar el joc, la persona facilitadora assenyalarà les següents instruccions:

“Cada definició i cada concepte han de trobar-se. Per a això ocuparem l'espai a la sala per a desplaçar-nos i buscar la nostra parella. Quan cada parella de concepte i definició s'hagin unit, enganxarem les nostres targetes en algun lloc visible de l'espai. Teniu 5 minuts en total per a anar unint les definicions Comencem!”

Una vegada acabat el temps es convida a tot el grup a observar el mural de conceptes i definicions que acaben de crear en uns minuts. En cas que el grup consideri que alguna de les parelles no ha encertat amb la definició del seu concepte, es donarà motiu a un petit debat per a posar idees en comú. Per a acabar la reflexió, es llancen les següents preguntes:

- Què va passar en el joc? Com us va sentir?
- Quines definicions us van cridar més l'atenció? Quins coneixíeu ja?
- Quins van resultar més difícils?
- Quins conceptes creieu que estan més relacionats amb la realitat de desigualtat que va comptar l'klas? I amb la qual viuen les nenes i dones en els nostres entorns pròxims?

Després de recollir els comentaris i reflexions del grup, projectem el vídeo d' **Estrelles i Planetes: Taller de Coeducació**⁷, per a analitzar de quina forma la desigualtat de gènere es reproduceix en els nostres entorns quotidians, i com altres nenes i nens estan promovent igualtat.

Ens agradaria transformar aquesta realitat? Què podem fer nosaltres i nosaltres per a promoure igualtat en els nostres entorns més pròxims i en el món? Per a escoltar algunes idees més, visualitzem **el vídeo Dones que canvien realitats**⁸.

- Quin missatge ens deixen les protagonistes del vídeo?
- Volem ser promotors i promotores d'igualtat en els nostres entorns?

També podem repartir còpies del següent article de **dones defensores de drets humans al voltant del món**⁹, perquè durant les següents setmanes investiguin sobre les seves històries:

- Coneixíeu a aquestes dones?
- Què podem aprendre del seu treball i de la seva història per a defensar la igualtat en els nostres entorns?

LA IGUALTAT ESTÀ A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per a finalitzar amb una acció en grup en la qual promoguem igualtat, ens mantenim en els mateixos grups. Cada grup elaborarà un decàleg amb les 10 propostes que elles i ells considerin necessàries per a **construir un món en el qual els espais i les relacions entre persones estiguin lliures de desigualtat i violència de gènere**, com per exemple a l'escola, en grups d'amigues i amics, en els esports, etc. Hauran de ser proposades que elles i ells puguin dur a terme en els seus entorns educatius i comunitaris.

⁷ “Estrellas y Planetas: Taller de Coeducación” <https://www.youtube.com/watch?v=MsV4Q2HAeB0>

⁸ “Mujeres que cambian realidades” https://www.youtube.com/watch?v=sKlfy_Hy7ac

⁹ “Mujeres defensoras de derechos humanos” https://www.redec.es/es/noticias/8m-de-mujeres-que-cambian-el-mundo-defensoras-de-derechos-humanos?fbclid=IwAR2JCWdGj6MFiwWZGQEb8Sor7FqD86zy72PQT1AzcmoiooR3_UGGnx_toGk

Una vegada que cada grup tingui el seu decàleg elaborat, es posen en comú per a veure els punts que comparteixen, i es comença a crear un decàleg definitiu que agruparà 10 propostes en les quals els grups hagin coincidit i que considerin més importants. Per a fer-ho de manera visible, es pot dibuixar un gran cercle en un paper continu, que s'anirà emplenant amb cada proposta escrita en una parcel·la o "quesito" de color, podent inspirar-se en el cercle dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (**veure Annex 3**). D'aquesta forma el grup crearà un **mosaic acolorit que podran compartir amb el seu entorn educatiu o comunitari a manera de cartell que sensibilitza sobre la importància de promoure la igualtat en tots els nostres entorns locals i globals.**

Com a font d'informació per a crear el seu decàleg, poden investigar sobre les dades i metes que recull el **ODS 5: Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar a totes les dones i les nenes**¹⁰.

---

¹⁰ ODS 5. Naciones Unidas. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/gender-equality/>

ANNEXOS

ANNEX 1.

Conceptes clau per al joc "Puzle de la Igualtat".

ROLS DE GÈNERE	MASCLISME
IGUALTAT DE GÈNERE	LLENGUATGE SEXISTA
PATRIARCAT	COEDUCACIÓ
FEMINISME	DISCRIMINACIÓ DE GÈNERE
SORORIDAD	SOSTRE DE CRISTALL

ANNEX 2.

Definicions dels conceptes clau per al joc “Puzle de la Igualtat”.

<p style="text-align: center;">ROLS DE GÈNERE</p> <p>-----</p> <p>Actituds, capacitats i comportaments que s'associen de manera diferent a homes i dones, adquirides socialment per mitjà de la socialització i l'educació en un entorn determinat. Arriben a considerar-se com a naturals malgrat tenir un origen sociocultural.</p>	<p style="text-align: center;">MASCLISME</p> <p>-----</p> <p>Conjunt d'actituds, conductes, discursos i creences, arrelades de manera sociocultural, que justifiquen i promouen la desigualtat que discrimina a les nenes i a les done</p>
<p style="text-align: center;">IGUALTAT DE GÈNERE</p> <p>-----</p> <p>Implica que dones i homes poden exercir els mateixos drets, tenir les mateixes oportunitats i ser tractades i tractats amb el mateix respecte.</p>	<p style="text-align: center;">LLENGUATGE SEXISTA</p> <p>-----</p> <p>Ús del llenguatge que exclou sistemàticament a les nenes i dones i fomenta la seva discriminació.</p>
<p style="text-align: center;">PATRIARCAT</p> <p>-----</p> <p>És un sistema social i polític de dominació i opressió cap a les nenes i les dones. És una visió de món que posiciona a l'home i al masculí en el centre de totes les coses.</p>	<p style="text-align: center;">COEDUCACIÓ</p> <p>-----</p> <p>Educació integral de nenes i nens. És una educació en igualtat i per a la igualtat que desmunta els estereotips i prejudicis sexistes i promou la participació igualitària de totes i tots.</p>
<p style="text-align: center;">FEMINISME</p> <p>-----</p> <p>Són moviments socials i polítics que defensen la igualtat entre dones i homes. Suposa la presa de consciència de la ciutadania sobre l'opressió i violència que viuen les dones al voltant del món, la qual cosa les mou a l'acció pel seu alliberament. Com podem veure, no és el contrari a masclisme.</p>	<p style="text-align: center;">VIOLÈNCIA DE GÈNERE</p> <p>-----</p> <p>A tot el món, les nenes i dones són vulnerables davant diferents formes de violències: el matrimoni primerenc, la mutilació genital femenina, l'assetjament i abús sexual, l'explotació laboral, entre moltes altres. Totes elles afecten la salut i benestar de milions de nenes i dones, vulnerant els seus drets¹¹.</p>
<p style="text-align: center;">SORORIDAD</p> <p>-----</p> <p>Suport, coexistència i solidaritat entre les dones enfront dels problemes socials que es presenten en societat. És un valor, vinculat a la unió, respecte i amor entre el gènere femení. És a dir, solidaritat entre les dones en un context de desigualtat i discriminació.</p>	<p style="text-align: center;">SOSTRE DE CRISTALL</p> <p>-----</p> <p>Barrera invisible que es troben les nenes i dones durant el seu desenvolupament i promoció professional. Això ve dels prejudicis sobre la capacitat de les dones per a exercir llocs de responsabilitat, i el doble treball afegit que realitzen cuidant a altres persones.</p>

¹¹ Informe Rojo (2018). Niñas libres de violencia: Derecho a la educación, garantía de igualdad. *Introducción*, p. 13. Fundación Entreculturas. https://www.entreculturas.org/sites/default/files/ninas_libres_de_violencia_v-onlinelinks.pdf

ANNEX 3.

Mosaic de colors dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.¹²

¹² Objetivos de Desarrollo Sostenible. Naciones Unidas. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/>

CRÉDITS

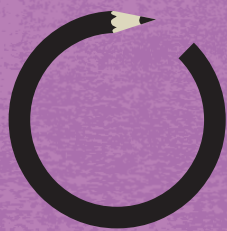
Coordinació: Clara Maeztu y Veda Krüger.

Autoría: Raquel Alonso y Javiera Oñate.

Col·laboració: Encarna Durán, Davinia De Ramón, Raquel Llanos, y Alberto Medina.

Direcció d'Art i Disseny Gràfic: Maribel Vázquez.

Edició: Fundació Entrecultures.

un món
a les teves mans

